HOGYAN HÁZASODIK A MAGYAR?

LAGZI | Jó hír: nő a házasságkötések száma, azaz sok évtizedes mélyrepülés után most végre egy nyolc év óta tartó trendfordulót figyelhetünk meg. A számok láttán utánajártunk, mennyit költenek a magyarok egy jó lagzira, mibe kerül egy menyasszonyi ruha, s legfőképpen: mi a fontos ma a házasulandóknak saját esküvőjük alkalmával?

Lehetetlen vállalkozás az esküvőpiacot mindenestül bemutatni és rávilágítani hagyományokra, költségvetésre, szokásokra. Eszter párjával, Istvánnal ez év augusztusában köti össze az életét. A Figyelő által megkérdezett erdélyi pár – mivel itt is és ott is tart szertartást – jó képet ad arra vonatkozóan, hogyan is házasodnak ma a magyarok. Segítségükkel arra is rámutatunk, hogy a szülőföldjükön és itthon házasulandók szokásai közt mik a különbségek. Persze szolgáltatókat és esküvőszervezőt is megkérdeztünk, valamint a számoknak is utánajártunk *(lásd Számláló rovatunkat).*

Míg a hetvenes években majdnem százezer házasság jutott egy esztendőre, abban az évtizedben elindult a csökkenő tendencia, így 1985-re már csak 73 ezer pár gondolta úgy, hogy hivatalosan is összeköti az életét. A demográfiai visszaesés okán és a családalapítás ellen dolgozó trendek mentén lényegében ez a szám 2010-re megfeleződött, azaz a házasságkötések száma 35 ezer körüli mélypontra süllyedt. A folyamat megfordulni látszik, évről évre nő a házasulási kedv: 2015-ben 46 ezer frigykötés volt Magyarországon, és 2016 óta ötvenezernél is több az esküvő egy esztendőben. Az elmúlt húsz évben nyolc esztendővel nőtt a házasodók átlagéletkora. A KSH adataiból kiderül, hogy ma ez már harminc körül van.

Az egybekelők számára a kedvezőbb gazdasági környezet, az emelkedő átlagbérek mellett a kormány értékközpontú politikája és számos állami kedvezmény is motivációt jelent. Egyre stabilabbak és fontosabbak a családi értékek, hiszen annak ellenére, hogy a demográfiai mélyponton lévő 20–40 éves korosztály létszáma 2010-hez képest 10 százalékkal csökkent, a házasságkötések száma ugyanezen időszak alatt 42,5 százalékkal nőtt. Persze egyre idősebben házasodunk és vállalunk gyermeket, de így is szép teljesítmény, hogy 2017-ben gyermek is több született, mint hét éve, mégpedig 1,4 százalékkal. A teljes termékenységi arányszám szintén sokat nőtt: a 2011-es 1,23-hoz képest 2017-ben 1,5 volt. Mindeközben szerencsés járulékos tényező, hogy a válások száma 25 százalékkal kisebb, mint négy éve: 2017-ben alig több mint 18,5 ezer házasságot bontottak fel. A házasulási kedvet valószínűleg az is növeli, hogy számos családtámogatási program indult *(lásd a keretes írást)*. Ezek közé tartozik közvetve az is, hogy 13 ezerrel nőtt a bölcsődei férőhelyek száma 2010 óta, és 102-vel több ilyen intézmény működik az országban.

FOTÓ: MOHAI BALÁZS, MTI

A BŐSÉG ZAVARA

Egyre több tehát az esküvő, ami az elmúlt években ezt a bizniszt is felpörgette. Egy lagzi megszervezéséhez minimálisan néhány hónap kell, de például Eszter és párja, István már tavaly januárban – eljegyzésük pillanatában – úgy döntött: csak az idén, azaz 2018 augusztusában házasodnak össze. Így több idejük van válogatni, árajánlatokat bekérni, és az a veszély sem fenyegeti őket, hogy a választott helyszínen a megadott időpontban már nincs hely.

A szervezés nehézségeit veszi le a válukról egy profi esküvőszervező, aki a párok elképzelései alapján mindent megtervez, sőt sok esetben az elejétől a végéig jelen van az eseményen. „Ez nem kis munka és feladat. A kisebb cégek éppen ezért jó szívvel nem vállalnak el évi 12-15 esküvőnél többet. A nagyobbak persze elbírnak akár heti két-hármat is” – mondja Gondos Orsi, a Gondos Esküvőszervezés tulajdonos ügyvezetője. „Míg 2010-ben Magyarországon a házasságkötések, esküvők nagyjából 10 százalékában bíztak meg szakembert a szervezéssel, addig ez az arány 2017-re 15,8-re nőtt” – tette hozzá.

„A legrégebbi vállalatok 10-15 esztendeje vannak a piacon. Viszont sajnos sok önjelölt, tapasztalatlan esküvőszervező bukkan fel évről évre. A szakma megítélésén és a színvonalon sokszor érződik, hogy nem hozzáértő kezekre bízták az esemény megrendezését. Előfordul, hogy csalódott párok keresnek meg minket, segítsünk helyrehozni, menteni a még menthető szervezési folyamatot. Szerencsére számos profi is van, tehát mindenki megtalálhatja a neki megfelelőt” – fogalmazott Gondos Orsi.

A ruha tekintetében sokféle modell számít divatosnak – mondja Szentpéteriné Csőke Beáta, a Be Attractive Couture tulajdonos ügyvezetője. Mint mondja, általában a nagyszabású megoldások jellemzők még a kisebb létszámú, akár családi körben megtartott esküvőkön is. „Két fő irány dominál. Az egyik a nagy, fehér ruha, vagyis a hercegnős fazon uszállyal, abronccsal vagy sok tüllréteggel. A másik a nagyon modern, minimalista dizájn. Ezt a kétféle jelleget kombinálni is szeretik” – mondja a ruhatervező.

ÁLLAMI TÁMOGATÁSOK

(a családokra fordított összegek megduplázódtak az elmúlt nyolc évben)

KÖZVETLEN
- első házasok adókedvezménye*

KÖZVETETT
- családi adókedvezmény*
- CSOK
- egyszeri anyasági támogatás
- gyed extra
- diplomás gyed
- a bölcsődei férőhelyek növelése
- a diákhitel felének vagy egészének elengedése második és harmadik gyerek vállalásakor
- jelzáloghitel-kedvezmények gyerekvállaláskor
- ingyenes gyermekétkeztetés

* Ha a fiatal házaspárnak két éven belül gyermeke születik, együtt is igénybe vehető a két kedvezményfajta: így összesen már havi 15 ezer forinttal növeli a családi költségvetést.

MAKETT TORTA

Visszatérve Eszterre: két esküvője közül az elsőt Budapesten tartják, és mind a polgári, mind az egyházi szertartást a fogadás helyszínére szervezték ki. Erdélyben két héttel ezután lesz – háromszoros létszámmal – a rokonok, szomszédok és az örömszülők barátai számára a megerősítő fogadalom és a tulajdonképpeni „vidéki” lagzi a helyi művelődési házban. A régi hagyományok szerint az esküvő előtti napokban érkeznek a rokonok a tyúkokkal, sütemény-alapanyagokkal. Mint Eszter meséli, a főszakács fogja össze a mintegy harminc-negyven fős segítő csapatot, amely az eseményig a konyhában tüsténkedik. „Elkészítik a hagyományos lakodalmi levest a háromszáz vendég számára. Van, aki eleve hoz süteményt, de itt is készítenek még mindenfélét. A felszolgálást István unokatestvérei szintén kalákában vállalták. Itt a költségeken tudunk spórolni, hiszen sok mindent kapunk” – mondta a Figyelő kérdésére Eszter. A menü – nagyjából másfél-két órás időközökkel – meleg előételből (rántott húsokból, sajtból és zöldségekből), levesből, töltött káposztából, sültekből, valamint krumpliból, salátából áll. Éjszaka érkezik a fő attrakció, a torta, amely a szokásoknak megfelelően egy óriási, emeletes makett, tetején néhány kis gerezddel. A vendégek ezt követően tortaszeleteket kapnak, amelyeket az ifjú pár szervíroz a számukra. Ekkor

adják át a köszönőajándékot is és kapják meg az ajándékot, amely a legtöbb esetben pénz az erdélyi magyar esküvőkön – mégpedig nem kevés: páronként átlagosan ötvenezer forintnak megfelelő valuta. Ha ezt a létszám felével megszorozzuk, rájövünk: szép summára számíthatnak a házasulók. Köszönőajándékként ők Erdélyben egy doboz sütit adnak, míg itthon egy papírtasakban egyedi címkés kis üveges pálinkát és szintén egyedi címkés kis üveg mézet. Ha figyelembe vesszük, hogy a pár budapesti barátai is többségükben erdélyiek, hasonló értékű pénzajándékokra számíthatnak tőlük is. A szolgáltatók közül Eszter és István nem a legolcsóbbakat választotta. Mint fogalmaztak, az lebegett a szemük előtt – és ebben az esküvőszervezők is egyetértenek velük –, hogy ami maradandó, ott figyeljenek oda a minőségre. „Videós szolgáltatás lett volna százezerért is, de szerettük volna, ha szép felvételek készülnek. Lett volna videós egymillió forintért, aki szinte valódi filmet készít a történésekből, de azt azért már nem engedhettük meg magunknak” – említett példát Eszter.

JENNIFER LOPEZ

Az esküvők száma tehát nő: a Budapest Party Service-nél manapság évi hetvenet vállalnak, míg öt esztendeje ennek csak a felére volt igény. Mint mondják, persze erős a szezonalitás, nagyjából 65 április végétől október elejéig történik. A szolgáltatók kiválasztása nagyban befolyásolja, hogy mennyit is költünk a lagzira. Az ízlésen, igényeken tehát sok múlik. Volt olyan esküvő Magyarországon, ahová Jennifer Lopezt is el lehetett hívni haknizni, és az egy főre jutó étel-ital költsége kétszázezer forintra rúgott. „Van olyan hely, ahol az étkezés 120 ezer forint/főnél kezdődik” – mondta Gondos Orsi. Mások több napra bérelnek ki kastélyt, ahová a szolgáltató viszi a teljes bútorzatot. Michelin-csillagos séfek főztek napokig például egy nyolcvanfős „szűk” baráti társaságra, amely a legdrágább francia pezsgőket itta a rendezvényen. „Volt olyan esküvőnk – legalábbis amellyel megbíztak minket –, amikor is a János-hegyi kilátóban kellett két főre egy luxusvacsorát tálalnunk. A pár nagyon élvezte, de valódi kihívás volt oda kitelepülnünk, és nyilvánvalóan meg kellett kérnünk az árát: nagyjából 300 ezer forintból tudtuk megvalósítani a különleges igényt” – meséli Nagy Csaba, a Budapest Party Service értékesítési igazgatója. Ők ötven személy felett nagyjából húszezer forint/fő ártól nyújtanak színvonalas étkezést és italokat kitelepüléssel, eszközökkel, felszolgálással együtt. „Egy jó esküvőhöz fontos figyelembe venni a pár egyedi ízlését és igényeit, hiszen ők az ünnepeltek, de jobb, ha szem előtt tartják, hogy ők egyben a házigazdák is. Amennyiben ezt észben tartják és törődnek a vendégekkel, akkor lesz jó hangulatú az esküvő, nem a pluszprogramoktól” – fogalmazott Nagy Csaba.

TORTABIZNISZ. A CUKRÁSZATOK KÖZÖTT NAGY A VERSENY AZ ESKÜVŐI MEGRENDELÉSEKÉRT

FAGYLALTOS KOCSI

Ha már az igénybe vett pluszszolgáltatások is szóba kerültek, érdemes néhányat ezek közül is kiemelni. *(Részletes mintaköltségvetésünk Számláló rovatunkban található.)* A gyerekfelügyelet, vagy ahogy ma szokás mondani, gyermekanimátor felfogadása egyre gyakoribb az esküvőkön. Mivel minden esküvőn vannak gyerekek, jót tesz, ha hozzáértő szakemberre bízzuk ezt a feladatot, aki akár játékokat is hoz, vagy kiviszi a lurkókat a szabadba. Szokás még ugrálóvárat vagy egyéb gyerekprogramot is szervezni a felnőttbuli mellé, hogy teljes legyen az élmény. Nagy Csaba szerint nem csak a kicsik kedvére tesznek a szervezők, ha fagyis triciklit bérelnek. „A koktélozás pedig a reneszánszát éli; fejenként már 2500 forintért meg lehet rendelni a cateringcsomagban” – emelte ki a szakember.

A kiadásokat fokozhatják a különböző programok, de a szállás, szállítás költségei is. „Most egy olyan szokatlan megoldással ellátott ruhát készítek, amely sötétedés után gombnyomásra világítani fog” – említi a tízéves Be Attractive Couture tulajdonosa.

Gondos Orsi azt mondja, a párok csak azért, hogy extrém esküvőjük legyen, általában végül nem vállalják be a rizikós logisztikájú helyeket, programokat. „Belátják, hogy egy-egy óriási ráfordítást igénylő, nagyon poénos, látványos programelem értelmetlen pénzkidobás lehet. A végtelenségig fokozható persze, hogy mire költenek életük legfontosabb napján a párok, de a legnagyobb tétel az, ami a számukra a legfontosabb: a ruha, a gyűrű, a catering, a dekoráció vagy a nászút. Teljesen egyéni, kinél hol a hangsúly” – mondja az esküvőszervező. A megkérdezettek az utóbbiról egyébként azt mondják: nászútra általában a menyasszonytáncból és az ajándékokból befolyt összeget fordítják a párok; van, hogy ennek nagyságrendje eléri az esküvő árát. De az is előfordul, hogy a nászút elmarad, mert már a közös házra költik a „megnyert” összeget.

PINTÉR LÍVIA

FOTÓ: BALÁZS ATTILA, MTI